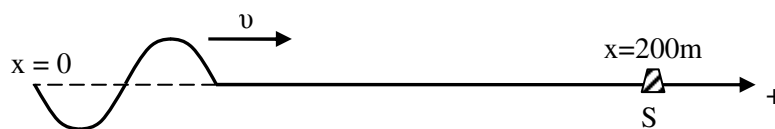

«Ο αισθητήρας του τσουνάμι»**

Ιανουάριος 2009

Πηγή στη θέση $x = 0$ δημιουργεί τη χρονική στιγμή $t = 0$ «αρμονικό τσουνάμι» πλάτους 4 m , μήκους κύματος 8 m και συχνότητας $0,25\text{ Hz}$, το οποίο κινείται προς τα θετικά του άξονα των x . Στη θέση $x = 200\text{ m}$ βρίσκεται ηχητικός αισθητήρας S ο οποίος ενεργοποιείται όταν αποκτήσει κατακόρυφη επιτάχυνση προς τα κάτω ίση με -5 m/s^2 . Αν η ταχύτητα του ήχου είναι 300 m/s , ποια χρονική στιγμή θα φτάσει το ηχητικό κύμα του αισθητήρα στην πηγή;
Θεωρείστε ότι το πλάτος του κύματος παραμένει σταθερό κατά τη διάρκεια της διάδοσης του και ότι $\pi^2=10$.

Η λύση στην επόμενη σελίδα

ΛΥΣΗ

- ☞ Η περίοδος του κύματος είναι: $T = 1/f = 4 \text{ s}$.
Η ταχύτητα διάδοσης του κύματος είναι: $v = \lambda f = 2 \text{ m/s}$.
- ☞ Η εξίσωση απομάκρυνσης του αισθητήρα είναι:

$$y = A \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$$

Άρα η εξίσωση της επιτάχυνσης του θα είναι:

$$a = - \left(\frac{2\pi}{T} \right)^2 A \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right) \Rightarrow$$
$$a = - \left(\frac{2\pi}{4} \right)^2 4 \cdot \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{4} - \frac{200}{8} \right) \Rightarrow$$

$$a = - \frac{40}{16} 4 \cdot \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{4} - 25 \right) \Rightarrow$$

$$a = -10 \cdot \eta \mu \left(\frac{\pi}{2} - 50\pi \right) \text{ (S.I.) } (t > \frac{x}{v} = 100 \text{ s})$$

- ☞ Οπότε την απομάκρυνση $a = -5 \text{ m/s}^2$ θα την αποκτήσει τη χρονική στιγμή:

$$-5 = -10 \cdot \eta \mu \left(\frac{\pi}{2} - 50\pi \right) \Rightarrow$$

$$\eta \mu \left(\frac{\pi}{2} - 50\pi \right) = \frac{1}{2} \Rightarrow$$

$$\eta \mu \left(\frac{\pi}{2} - 50\pi \right) = \frac{1}{2} \Rightarrow$$

$$\frac{\pi}{2} - 50\pi = 2\kappa\pi + \frac{\pi}{6} \text{ (στο ανέβασμα)} \text{ και } \frac{\pi}{2} - 50\pi = 2\kappa\pi + \frac{5\pi}{6} \text{ (στο κατέβασμα)}$$

Είναι προφανές ότι μας ενδιαφέρει η πρώτη περίπτωση και μάλιστα «όσον το δυνατόν συντομότερα». Άρα για $\kappa = 0$ έχουμε: $t = \frac{1}{3} + 100 = \frac{301}{3} \text{ s}$

- ☞ Μόλις ενεργοποιηθεί, ο αισθητήρας θα εκπέμψει ηχητικό κύμα το οποίο θα καλύψει την απόσταση των 200 m σε $t' = \frac{x}{v_{HX}} = \frac{200}{300} = \frac{2}{3} \text{ s}$

- ☞ Συνεπώς η ήχος θα φτάσει στην πηγή τη χρονική στιγμή:

$$t_{ολ} = t + t' \Rightarrow$$

$$\boxed{t = 101 \text{ s}}$$